

Broj/Број: 04/5-50-1-1206-15-1/09
Sarajevo/Сарајево, 29. 12. 2009. godine

IZVJEŠTAJ

sa 55. godišnje Konferencije Parlamentarne skupštine NATO-a,
održane u Edinburgu, od 13. do 17. novembra 2009.

U radu 55. godišnje Konferencije Parlamentarne skupštine NATO-a, održane u Edinburgu, od 13. do 17. novembra 2009. godine, učestvovali su: Milorad Živković, predsjedavajući Delegacije Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnoj skupštini NATO-a, Halid Genjac i Ivo Miro Jović, članovi Delegacije.

13. 11. 2009. godine

Održan je sastanak sekretara Delegacija. Sastanak je održan sa sljedećim dnevnim redom:

1. Upoznavanje sa planom rada 55. godišnje Konferencije,
2. Informacija o rezultatima sastanka sekretara Delegacija koji je održan u Oslu 22.05.2009. godine,
3. Informacija o pripremljenim materijalima za potrebe održavanja 55. godišnje Konferencije,
4. Informacija o rasporedu rada Komiteta,
5. Priprema za održavanje sastanaka i konferencija NATO PS u 2010. godini
 - Proletno zasjedanje NATO Parlamentarne skupštine (PS), Riga, Latvija, 28.maj-01.jun 2010.
 - Godišnja Konferencija NATO PS, Varšava, Poljska, 12-16. novembar 2010.godine,
 - Sastanci u 2010., 2011., 2012. i 2013.
 - Rose-Roth seminar u Jerevanu, Armenija, 18-20. mart 2010.god
 - Rose-Roth seminar u Helsinkiju, Finska, 17-19. juni 2010. god.
 - Rose-Roth seminar u Skoplju, Makedonija, 23-25. septembar 2010. god.
6. Saradnja između Delegacija i Međunarodnog Sekretarijata.

Posebno je istaknut izvanredno obavljen posao Parlamentarne skupštine BiH i Delegacije PS BiH u NATO PS tokom pripreme i održavanja 70. Rose-Roth seminara u Sarajevu 19-21. marta 2009. godine. Sekretari delegacija su upoznati i sa sadržajem pisma koje je generalni sekretar NATO PS David Hobs uputio dr. Miloradu Živkoviću, predsjedavajućem Delegacije, u kome je, pored ostalog, naglašena izvanredna saradnja Međunarodnog Sekretarijata PS NATO i Delegacije PS BiH u NATO PS.

Isti dan je održan i sastanak Delegacije gdje su članovi Delegacije upoznati sa rasporedom rada 55. godišnje Konferencije i zaključcima sa sastanka sekretara Delegacija. Dogovoren je način praćenja rada i učešća u radu Komiteta.

Delegacija je u popodnevним satima posjetila Parlament Škotske i prisustvovala je predavanju o temi: „NATO i nuklearno oružje“

14.11. 2009. godine

Rad 55. godišnje Konferencije se odvijao prema utvrđenom planu. Prije početka rada Komiteta održani su sastanci političkih grupacija Konzervativaca i Kršćanskih demokrata, Alijanse liberala i demokrata i grupacije Socijalista. Na pomenutim sastancima su razmijenjena mišljenja o temama koje su predviđene za raspravu tokom Konferencije.

Održani su sastanci Komiteta na kojima su članovi Delegacije PS BiH uzeli učešće:

- Komitet za civilnu dimenziju sigurnosti,
- Komitet za odbranu i sigurnost,
- Komitet za nauku i tehnologiju,
- Politički komitet.

Komitet za civilnu dimenziju sigurnosti

U radu Komiteta učestvovali su Ivo Miro Jovic i Halid Genjac.
Radom Komiteta predsjedavala je Jo Ann Emerson, SAD.

Komitet je raspravljao o prijedlogu rezolucije „Koordinirani odgovor na aktivnosti pirata na Somaljskoj obali“.

Tokom rada Komiteta održane su prezentacije o temama:

- Naučene lekcije o eksplozijama u Londonu i podzemnoj željeznici Londona, Bruce Mann UK
- Evropa i euroatlanske integracije Giorgi Baramidze, Gruzijски potpredsjednik Vlade,
- Saradnja i sigurnosni izazovi u Cenralno-azijskom regionu, Marc Angel Luksemburg

Nakon održanih prezentacija vođena se rasprava o iznijetim stavovima i gledanjima izvjestilaca i prezentatora. Izražena je velika zabrinutost stanjem na obali Somalije i problemima sa piratima. Traži se dalja energična akcija NATO i zemalja koje su neposredno vezane za region.

Nakon prezentacija, koje su bile uvod u popodnevnu raspravu vođena je rasprava o specijalnom izvještaju o stanju u Moldovi i Novom NATO strateškom konceptu. Stanje u Moldovi se cijeni veoma teškim, ali učesnici u raspravi su to tretirali kao unutrašnje izazove koji se trebaju rješavati osmišljenijim pristupom i pristupom gdje se konačno treba čuti i volja naroda.

Komitet za odbranu i sigurnost

U radu Komiteta je učestvovao Halid Genjac .
Radom Komiteta je predsjedavao Julio Miranda Calha, predsjedavajući, Portugal.

Komitet je raspravljao o prijedlogu rezolucija :“NATO –ova izdržljivost u Avganistanu“
i „Prekretnica u Avganistanu?“ izvjestilac Frank Cook UK.

Prezentirani su i izještaji o „Budućim NATO kapacitetima i sposobnostima i Cyber i NATO“
i „NATO i Cyber odbrana: Misija puzanja i strateški imperativ“.

Raspravljano je i prijedlogu izvjestaja Podkomiteta za Transatlansu sigurnosnu i odbrambenu saradnju
„Projekat za projekat: NATO teritorijalna odbrana i potreba odvracanja“.

Tokom rada Komiteta održane su prezentacije o temama:

- Trenutni prioriteti i naučene lekcije aktuelnih NATO operacija - Avganistan, General Sir Peter Wall, UK

Vođena je rasprava o stanju u Avganistanu i novoj strategiji za misiju NATO. Uz informacije sa terena i realnost u pristupanju problematici i problemima sa kojima se suočava NATO traži se povećanje snaga, veće jedinstvo i preispitivanje rješenja koja se nisu pokazala dobrim.

Čula su se i mišljenja da posao nije završen na Zapadnom Balkanu, a trupe i resursi se šalju na Istok i u Avganistan. Zabrinjavajuće je stanje u razvijanju povjerenja između stanovnika i NATO snaga. Greške koje su učinjene tokom nekih operacija su poljuljale povjerenje. Sve glasnije se govori i o sve većoj kokupmiranosti Vlade Avganistana na čijem se čelu nalazi Karzaji.

Politički komitet

U radu Komiteta je učestvovao Milorad Živković.

Radom Komiteta je predsjedavao Karl A. Lamers, predsjedavajući, SR Njemačka.

Tokom zasjedanja Komiteta vodila se rasprava o Prijedlogu rezolucija „Angažovanje u Pakistanu“ i „Reafirmacija NATO politike otvorenih vrata“ Generalni izvjestilac Raynall Andreychuk je posebno naglasila značaj NATO politike otvorenih vrata gdje je konstatirano da je potrebno podržati Bosnu i Hercegovinu, Gruziju, Crnu Goru, Makedoniju i Ukrajinu u nastojanjima da postanu članice NATO.

U prijedlogu rezolucije je posebno naglašeno sljedeće:

NATO PARLAMENTARNA SKUPŠTINA:

1. **Reafirmiše svoja** nastojanja i politiku otvorenih vrata za demokratske Evropske zemlje koje su spremne da podrže Vašingtonski sporazum i da participiraju u održavanju mira i stabilnosti u Euro-atlanskoj zoni ;
2. **Prepoznaje** značajan progres u provođenju političkih, ekonomskih i sigurnosnih reformi koju su postigle zemalje kandidati: Bosna i Hercegovina, Gruzija, Crna Gora, Makedonija i Ukrajina;
3. **Traži** od vlada i parlamenata Bosne i Hercegovine, Gruzije, Crne Gore, Makedonije i Ukrajine;
 - a. da nastave provođenje definisanih reformskih ciljeva i jačanje demokratskih institucija, civilnog društva, vladavine prava i tržišne privrede;
 - b. da osiguraju zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda;
 - c. da pokažu privrženost svojim reformskim procesima;

U raspravi o prijedlogu izvještaja o temi: „NATO partnerstvo Gruzija i NATO“ iznešena su podijeljena mišljenja između predstavnika Ruske Federacije i NATO predstavnika, ali je zaključeno da nema koristi gledati u prošlost u rješavanju stvari koje Gruziju treba da čine ozbiljnim kandidatom za članstvo u NATO.

U raspravi o Generalnom izvještaju o daljem jačanju i redefinisanju odnosa između NATO i Rusije zaključeno je da je napravljen napredak u međusobnom razumjevanju, da su kontakti i rasprave kako sa zemljama članicama NATO tako i sa NATO učestale i konstruktivne. Ruski predstavnici sugerišu veći međusobni respekt i temeljitiju raspravu o „Novoj sigurnosnoj arhitekturi Evrope“ koju je ponudio ruski predsjednik Dmitrij Medvedev.

Sugerisano je da se u budućnosti treba više uvažavati ono što Rusiju čini specifičnom. Posebna tema tokom rasprave bila je o tome šta NATO podrazumjeva pod Euro-atlanskom zonom. Ruski predstavnici su se pitali šta taj koncept znaci u globalnoj viziji međusobnih odnosa,

Tokom rada Komiteta održane su prezentacije o temama:

- Kriza autoriteta : Iranski izbori 2009 godine, Ali Ansari profesor Iranske istorije
- Izazovi međunarodnog terorizma, Paul Wilkinson, profesor Univerziteta St. Andrew.

Vođena je rasprava o Novom NATO Strateškom konceptu i Izvještaju o transatlanskim relacijama sa Pakistanom kao testom za Transatlansku kooperaciju u cjelini.

Komitet za nauku i tehnologiju

U radu Komiteta je učestvovao Ivo Miro Jović.

Komitetom je predsjedavao Lothar Ibugger, SR Njemačka

Tokom zasjedanja Komiteta vođena je rasprava o prijedlogu rezolucije: „Pojačanje sistema kontrole globalnog nuklearnog režima“, Michael Mates UK

Prezentiran je prijedlog izvještaja o temi “Energetska sigurnost i Nuklearna renesansa da ili ne?!” Mario Tagarinski Bugarska .

Prezentiran je i prijedlog izvještaja o temi: „Klimatske promjene i globalna sigurnost“

Održane su prezentacije o temama: „Nuklearne ambicije Irana“, profesor Ali Ansari Iran i UK energetska strategija i nuklearni preporod, profesor Malcolm Grimston.

15. 11. 2009. godine

Održani su sastanci Komiteta na kojima su članovi Delegacije PS BiH uzeli učešće:

- Komitet za civilnu dimenziju sigurnosti
- Komitet za odbranu i sigurnost
- Komitet za ekonomska i sigurnosna pitanja
- Politički komitet

Komitet za civilnu dimenziju sigurnosti i Komitet za odbranu i sigurnost

U prijepodnevnom zasjedanju su održali zajedničko zasjedanje.

U radu Komiteta učestvovao je Halid Genjac.

Radom Komiteta predsjedavao je Michael Clapham, UK.

Tokom zajedničkog rada komiteta održane su prezentacije o temama:

- „Izazovi borbe sa piratima“, Vice admiral Hans-Jochen Witthauer, zamjenik komandanta Zajedničkih snaga mornarice NATO iz Nortwood NATO baze i admiral Peter Hudson CBE, komandant mornarice UK.

- Vođena je rasprava o izlaganjima dvojice admirala sa brojnim pitanjima o efikasnosti NATO snaga u borbi protiv pirata. Iako su ostvareni značajni rezultati i vidljivi pomaci u strategiji borbe protiv pirata postavljaju se pitanje o nekim propustima o kojima se pisalo i raspravljalo u javnosti posljednjih sedmica.

Komitet za civilnu dimenziju sigurnosti

U radu Komiteta učestvovao je Ivo Miro Jović.

U popodnevnom zasjedanju je vodjena rasprava o prijedlogu izvještaja pod nazivom „Rastući problemi i izazovi u borbi protiv pirata“ o čemu je izjestio Lord Jopling UK te o prijedlogu izvještaja o temi: „Snažan i koordiniran odgovor piratima u Somalijском zalivu“

Oba izvještaja su se u raspravi dotakli tema koje su u uvodnom prijepodnevnom izlaganju imali admirali Witthauer i Hudson.

Komitet za odbranu i sigurnost

U radu Komiteta je učestvovao Halid Genjac.

Radom Komiteta je predsjedavao Julio Miranda Calha, predsjedavajući, Portugal.

Tokom rada Komiteta održane su prezentacije o temama:

- Mjenjanje prirode konflikta sa posebnim isticanjem realne i priuštive snage, Baronica od Boltona, Ann Taylor

Vođena je rasprava o Izveštaju Podkomiteta za Transatlansku odbrambenu i sigurnosnu saradnju o temi: „Sadašnji i budući kapaciteti, strateški koncept i prioriteti NATO“.

Vodjena je rasprava i glasanje o rezoluciji: :“NATO –ova izdržljivost u Avganistanu“ pod predsjedavanjem Frank Cook, UK.

Teme o Avganistanu su preovladavale. Posebno su povezane sa situacijom u Pakistanu i potrebi da se pomogne Pakistanu kako vojno tako i ekonomski jer granica prema Avganistanu je duga preko 2700 kilometara. Pakistan se smatra značajnim partnerom te je sugerisano tokom brojnih diskusija da se ozbiljnije i sa argumentima razgovara sa predstavnicima Irana koji su vrlo značajni za region.

Politički komitet

U radu Komiteta je učestvovao Milorad Živković.

Radom Komiteta je predsjedavao Karl A. Lamers, predsjedavajući, SR Njemačka.

Tokom rada Komiteta održana je prezentacije o temi:

- Transatlanske sigurnosne relacije, general Klaus Naumann

General Naumann se u svom izlaganju posebno osvrnuo na stanje u Avganistanu gdje je iznjeo svoje mišljenje o greškama koje su počinjene od strane NATO. Pitao je koliko se analiziraju počinjene greške u Avganistanu te da li se pitamo zašto nam iz Avganistana ljudi dolaze nezadovoljni. O temi Avganistan je zavšio svoje izlaganje pitanjem: Zašto talibani jačaju svoje pozicije u nekim dijelovima Avganistana gdje su bili omraženi kod naroda i lokalnih vođa?

Insistirao je na novom početku odnosa NATO-Rusija gdje se ozbiljno mora razgovarati o budućnosti i prednostima zajedničkog djelovanja. O stanju u Africi je govorio sa zabrinutošću insistirajući da se tragedija Afrike aktuelizira ozbiljno i da se ne zatvaraju oči pred činjenicama koje su pogubne kada je u pitanju glad i nedostatak hrane.

Vođena je rasprava o prijedlogu rezolucije pod nazivom: „Reafirmacija NATO politike otvorenih vrata“ U raspravi je posebno pominjan region Zapadnog Balkana. Konstatiran je napredak i ohrabrene su Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Makedonija da nastave započeti proces. Situacija oko Makedonije i članstva u NATO je nekoliko puta ponovljena. Traži se rješenje jer Makedonija je ispunila postavljene zahtjeve.

Rezolucija o NATO politici otvorenih vrata je podržana sa malim izmjenama u odnosu na predloženi tekst. Na proljetnom zasjedanju će detaljnije biti razgovarano o tome šta Bosna i Hercegovina i Crna Gora trebaju dodatno uraditi da bi Akcioni plan za članstvo - MAP bio realiziran u svom punom kapacitetu i po dinamici koja u odnosu na Individualni partnerski plan – IPAP treba imati konkretne rezultate koji obavezuju svaku buduću članicu NATO.

Očekuje se od vlada i parlamenata zemalja Zapadnog Balkana da konkretnije rješavaju obaveze koje su istaknute u Rezoluciji.

16. 11. 2009. godine

Održan je sastanak Stalnog komiteta na kome je sumirana rasprava o prijedlogu rezolucija i deklaracija Konferencije.

17.11. 2009. godine

Održana je plenarna sjednica NATO PS.

Plenarnoj sjednici je prisustvovala Delegacija PS BiH u NATO PS u sastavu Milorad Živković i Ivo Miro Jović.

Tokom plenarnog zasjedanja izlaganje su imali:

- John Tanner, Predsjedavajući NATO PS,
- Anders Fogh Rasmussen, generalni sekretar NATO i Predsjedavajući Sjeverno – atlanskog Vijeća, se obratio učesnicima 55. konferencije nakon čega je odgovarao na pitanja učesnika Konferencije,
- David Miliband, ministar vanjskih poslova Velike Britanije koji je posebno istakao obaveze NATO oko Avganistana. U svom izlaganju je vrlo jasno istakao poziciju Velike Britanije, njene obaveze prema SAD i prema ostalim članicama NATO.
- Lord Robertson, član Doma lordova i predsjednik Kraljevskog instituta za međunarodne odnose,
- Admiral James Stavridis, vrhovni komandant NATO za Evropu, se obratio učesnicima Konferencije nakon čega je odgovarao na pitanja o aktuelnoj situaciji u NATO operacijama,

U popodnevnom dijelu plenarnog zasjedanja NATO PS održan je panel o temi: „Položaj žena u Oružanim snagama : Perspektive Ujedinjenog Kraljevstva“. Panelom je predsjedavao Bruce George, šef Delegacije Velike Britanije u NATO PS.

Panel je obuhvatio raspravu o položaju žena u Armiji UK, Vazduhoplovstvu i Mornarici UK.

Generalni sekretar NATO PS je prezentirao prijedlog aktivnosti NATO PS u 2010. godini.

Tokom završne debate glasano je o prijedlogu rezolucija i budžeta NATO PS u 2010. godini.

Svi prijedlozi rezolucija su usvojeni i time je zaključen rad 55. godišnje konferencije NATO PS.

Izvještaj sačinio
Željko Grubešić

PREDSJEDAVAJUĆI DELEGACIJE
dr. Milorad Živković

Dostaviti:

- Kolegiju Doma naroda
- Kolegiju Predstavničkog doma
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma
- Kolegiju Sekretarijata
- Kopija: Ministarstvu vanjskih poslova BiH